

Zarządzenie Nr 24 /2013r.
Przewodniczącego Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów
i Kanalizacji z dnia 16 września 2013 roku.

w sprawie: wprowadzenia instrukcji przeprowadzania audytu wewnętrznego oraz karty audytu wewnętrznego .

Na podstawie § 22 pkt. 3 podpunkt 2 Statutu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji (Dziennik Urzędowy Województwa wałbrzyskiego z 1995r. nr 19 poz. 82 z późniejszymi zmianami) , art. 274 ust 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz .1240).

Zarządzam co następuje :

§ 1

1. Wprowadza się instrukcję przeprowadzania audytu wewnętrznego w Biurze Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji i jednostkach organizacyjnych Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Wałbrzychu -**stanowiącą załącznik Nr 1** do niniejszego zarządzenia .
2. Wprowadza się Kartę Audytu Wewnętrznego w Biurze Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji i jednostkach organizacyjnych Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Wałbrzychu -**stanowiącą załącznik Nr 2** do niniejszego zarządzenia .

§2

Wykonanie zarządzenia powierza się Audytorowi Wewnętrznemu .

§3

Zarządzenie e wchodzi w życie z dniem podpisania.

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU
Wałbrzyskiego Związku
Wodociągów i Kanalizacji
Marek Mielniczek

**Załącznik Nr 1 do zarządzenia Przewodniczącego
Zarządu Wałbrzyskiego Związku
Wodociągów i Kanalizacji . Nr 24 z dnia 16 września 2013r.**

**INSTRUKCJA PRZEPROWADZANIA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO
w Biurze Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji i jednostkach
organizacyjnych Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Wałbrzychu .**

§ 1

Zakres przedmiotowy i podmiotowy Instrukcji

Instrukcja określa organizację pracy audytora oraz szczegółowy sposób i tryb przeprowadzania audytu wewnętrznego w Biurze Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji oraz jednostkach organizacyjnych Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Wałbrzychu . Audyt wewnętrzny jest przeprowadzany przez Audytora zatrudnionego w Biurze Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji.

§ 2

Zestawienie użytych skrótów

Ilekcroć w niniejszej Instrukcji Przeprowadzania Audytu Wewnętrznego jest mowa o:

Audytorsze wewnętrzne – rozumie się przez to osobę posiadającą uprawnienia do przeprowadzania audytu wewnętrznego zatrudnioną w Biurze Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji.

Karcie Audytu Wewnętrznego (statut) – rozumie się przez to kartę działania Audytora zatrudnianych w Biurze Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji, jako oficjalny, sporządzony na piśmie dokument określający cel, uprawnienia i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia audytu wewnętrznego.

Komórce audytowanej – rozumie się przez to komórkę organizacyjną Biura, w której prowadzony jest audyt wewnętrzny.

Kontroli zarządczej – rozumie się przez to ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny, i terminowy.

Obszarze audytu – rozumie się przez to każdy obszar, sferę działalności jednostki organizacyjnej Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji w obrębie, której Audytor wyodrębnił obszary ryzyka do przeprowadzania zadania audytowego.

Planie audytu wewnętrznego – rozumie się przez to roczny plan audytu wewnętrznego.

Przewodniczącym Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji , Kierowniku jednostki – rozumie się przez to Przewodniczącego Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji .

Biuro Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji – rozumie się przez to Biuro Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Wałbrzychu , ul. Wyzwolenia 39 , 58-300 Wałbrzych

Zadaniach doradczych – rozumie się przez to działalność audytu wewnętrznego mającą na celu tworzenie wartości dodanej pracy jednostki poprzez polepszenie możliwości realizacji celów, identyfikowanie usprawnień działań operacyjnych i/lub ograniczanie ekspozycji na ryzyka.

Zadaniach zapewniających – rozumie się przez to niezależne i obiektywne badanie dowodów, dokonywanie systematycznej oceny kontroli zarządczej pod kątem gospodarności, wydajności i skuteczności oraz weryfikowanie realizacji zadań z punktu widzenia planowanych do osiągnięcia rezultatów.

§ 3

Podstawa prawna działania

Audytor wewnętrzny działa na podstawie:

Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.),
Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 lutego 2010 r. Standardów sprawie
przeprowadzania i dokumentowania audytu wewnętrznego (Dz. U. Nr 21, poz. 108),

Komunikatu Nr 2 Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 2013 r. w sprawie standardów
audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z dnia 24
czerwca 2013r, poz. 15).

Komunikatu Nr 16 z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie ogłoszenia „Kodeksu etyki audytora
wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych” i „Karty audytu wewnętrznego
w jednostkach sektora finansów publicznych” (Dz. Urz. MF Nr 9, poz. 70).

§ 4

Zdefiniowanie pojęcia audytu wewnętrznego

Audyt wewnętrzny jest działalnością niezależną i obiektywną, której celem jest wspieranie
Kierownika jednostki, w realizacji celów i zadań przez systematyczną ocenę kontroli
zarządczej oraz czynności doradcze. Systematyczna ocena kontroli zarządczej dokonywana
przez Audytora dotyczy w szczególności oceny adekwatności, skuteczności i efektywności
kontroli zarządczej w jednostce i/lub komórce audytowanej.

§ 5

Usługi zapewniające i doradcze

Audyt wewnętrzny świadczy usługi zapewniające i doradcze. Charakter oraz rodzaj usług
zapewniających i doradczych jest określony w Karcie Audytu Wewnętrznego.

§ 6

Karta Audytu Wewnętrznego

Szczegółowe ustalenia dotyczące celu, uprawnień i zakresu odpowiedzialności Audytora
zostały określone w Karcie Audytu Wewnętrznego. Kartę Audytu Wewnętrznego zatwierdza
Przewodniczący Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji .

§ 7

Audytor

W strukturze organizacyjnej Audytor Wewnętrzny podlega bezpośrednio Przewodniczącemu
Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji spełniając w ten sposób
standard niezależności organizacyjnej audytu wewnętrznego.

Szczegółowy podział obowiązków Audytora wewnętrznego został uregulowany w zakresach
czynności pracowników oraz w opisach stanowisk.

§ 8

Dokumentacja

W trakcie przeprowadzania audytu wewnętrznego Audytor gromadzi niezbędną
dokumentację w aktach bieżących i stałych z zachowaniem obowiązujących przepisów.

Akta stałe i bieżące stanowią własność Biura Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i
Kanalizacji .

§ 9

Akta bieżące audytu

Akta bieżące służą do dokumentowania przebiegu i wyników audytu wewnętrznego.

W aktach bieżących gromadzi się wszelkie dokumenty istotne dla wyników audytu
wewnętrznego. Po zakończeniu zadania audytowego dokumenty zamieszczone w aktach
bieżących audytu są kolejno numerowane i zapisywane w rejestrze zamieszczonym na początku
akt sprawy. Kierownik jednostki lub osoba przez niego upoważniona ma prawo wglądu do akt
bieżących.

§ 10

Akta stale audytu

Akta stale prowadzone są w celu gromadzenia informacji dotyczących obszarów ryzyka, które mogą być przedmiotem zadań audytowych. Dokumenty w aktach stałych gromadzone są z uwzględnieniem jednolitego rzeczowego wykazu akt. Plany i sprawozdania z realizacji planu audytu gromadzi się w formie papierowej w aktach sprawy i w formie elektronicznej.

Dokumenty określające zasady i tryb przeprowadzania audytu wewnętrznego gromadzi się w formie papierowej i elektronicznej. Przepisy wewnętrzne, przepisy powszechnie obowiązujące oraz inne dokumenty mogące mieć wpływ na ocenę obszarów ryzyka i przeprowadzanie audytu wewnętrznego gromadzi się w formie elektronicznej. Plany i sprawozdania z realizacji planów audytu stanowią informację publiczną w myśl ustawy o dostępie do informacji publicznej.

§ 11

Imienne upoważnienie

Do prowadzenia audytu zgodnie z planem rocznym Przewodniczący Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji . każdorazowo wystawia upoważnienie. Do zadań audytowych przeprowadzonych poza planem Przewodniczący Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji , każdorazowo wystawia pojedyncze dodatkowe upoważnienie. Do czynności sprawdzających Przewodniczącego Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji , każdorazowo wystawia upoważnienie. Przed przystąpieniem do przeprowadzania zapewniającego lub doradczego audytu wewnętrznego, Audytor przedstawia Kierownikowi komórki audytowanej imienne upoważnienie do przeprowadzania audytu wewnętrznego oraz dowód tożsamości, **ustalonego według**

Wzoru 1.

§ 12

Dostęp do dokumentacji audytowanych

W trakcie przeprowadzania zadania audytowego Kierownicy i pracownicy komórek audytowanych mają prawo wglądu do akt bieżących, w zakresie, w jakim ich dotyczą.

Przewodniczący Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji ma w każdym czasie prawo wglądu do akt bieżących audytu. Za udostępnianie informacji Kierownikom komórek audytowanych w trakcie zadania audytowego odpowiada Audytor prowadzący zadanie audytowe.

§ 15

Udostępnianie dokumentacji osobom z zewnątrz

Decyzję w sprawie udostępniania danych audytowych osobom z zewnątrz podejmuje Kierownik jednostki. Udostępnienie dokumentacji z przeprowadzania audytu wewnętrznego kontrolerom NIK, RIO i innych instytucji kontrolnych, powinno być poprzedzone decyzją Kierownika jednostki.

§ 16

Biuletyn Informacji Publicznej

Plan audytu oraz sprawozdanie z wykonania i planu audytu stanowią, na wniosek informacje publiczną w rozumieniu uszaty z dnia 6 września 2001r. o dostępie informacji publicznej.

§ 17

Jednolity rzeczowy wykaz akt dla Audytu Wewnętrznego.

Dla poprawnego gromadzenia dokumentacji audytowej stosuje się poniższe hasła klasyfikacyjne wg jednolitego rzeczowego wykazu akt:

AW – Audyt wewnętrzny

AW .ab – Akta bieżące audytu kat. A

AW.as – Akta stałe audytu kat. A

§ 18

Plan audytu

Plan audytu podpisuje Przewodniczący Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji i Audytor Wewnętrzny na ostatniej stronie planu. Kopie planu przekazuje się Kierownikom komórek organizacyjnych, w których prowadzi audyt wewnętrzny.

19

Sprawy nieuregulowane

W kwestiach nieuregulowanych w niniejszej instrukcji mają zastosowanie przepisy szczególne wskazane w § 3 niniejszej instrukcji oraz przepisy zawarte w Karcie Audytu Wewnętrznego.

Wzór nr 1

....., dnia

miejsowość

.....
(pieczęć nagłówkowa jednostki)

.....
(numer upoważnienia)

UPOWAŻNIENIE DO PRZEPROWADZANIA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Na podstawie art. w związku z ustawy z dnia r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr, poz.) upoważnia się:

..... - Audytora wewnętrznego do przeprowadzenia zadania audytowego zgodnie z rocznym planem audytu wewnętrznego w **Biurze Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji** w obszarze ryzyka:

.....
Upoważnienie jest ważne za okazaniem dowodu osobistego.

Termin ważności upoważnienia upływa z dniem r.

.....
pieczęćka i podpis
Kierownika jednostki

**Załącznik Nr 2 do zarządzenia Przewodniczącego
Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji .
Nr 24 z dnia 16 września 2013r.**

**KARTA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO
w Biurze Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji i jednostkach
organizacyjny Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Wałbrzychu .**

§1

Wykaz użytych skrótów

Ilekcroć w niniejszej Karcie Audytu Wewnętrznego jest mowa o:

Audytorki – rozumie się przez to osobę posiadającą uprawnienia do przeprowadzania audytu wewnętrznego zatrudnioną w Biurze Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji.

Karcie Audytu Wewnętrznego (statut) – rozumie się przez to kartę działania Audytorki zatrudnianych w Biurze Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji, jako oficjalny, sporządzony na piśmie dokument określający cel, uprawnienia i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia audytu wewnętrznego.

Komórki audytowane – rozumie się przez to komórkę organizacyjną Biura, w której prowadzony jest audyt wewnętrznego.

Kontroli zarządczej – rozumie się przez to ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny, i terminowy.

Obszarze audytu – rozumie się przez to każdy obszar, sferę działalności jednostki organizacyjnej Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji w obrębie, której Audytorki wyodrębnił obszary ryzyka do przeprowadzania zadania audytowego.

Planie audytu wewnętrznego – rozumie się przez to roczny plan audytu wewnętrznego.

**Przewodniczącym Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji ,
Kierowniku jednostki** – rozumie się przez to Przewodniczącym Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji .

Biuro Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji – rozumie się przez to **Biuro Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji** w Wałbrzychu , ul. Wyzwolenia 39 , 58-300 Wałbrzych

Zadaniach doradczych – rozumie się przez to działalność audytu wewnętrznego mającą na celu tworzenie wartości dodanej pracy jednostki poprzez polepszenie możliwości realizacji celów, identyfikowanie usprawnień działań operacyjnych i/lub ograniczanie ekspozycji na ryzyka.

Zadaniach zapewniających – rozumie się przez to niezależne i obiektywne badanie dowodów, dokonywanie systematycznej oceny kontroli zarządczej pod kątem gospodarności, wydajności i skuteczności oraz weryfikowanie realizacji zadań z punktu widzenia planowanych do osiągnięcia rezultatów.

§ 2

Podstawa prawna działania

Audytorki działa na podstawie:

Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.),
Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 lutego 2010 r. Standardów sprawie przeprowadzania i dokumentowania audytu wewnętrznego (Dz. U Nr 21, poz. 108),

Komunikatu Nr 2 Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie standardów audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z dnia 24 czerwca 2013r , poz. 15).

Komunikatu Nr 16 z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie ogłoszenia „Kodeksu etyki audytorki wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych” i „Karty audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych” (Dz. Urz. MF Nr 9, poz. 70).

§ 3

Cel prowadzenia Audytu Wewnętrznego

Audyt wewnętrzny jest działalnością niezależną i obiektywną, której celem jest wspieranie Kierownika jednostki, w realizacji celów i zadań przez systematyczną ocenę kontroli zarządczej oraz czynności doradcze. Systematyczna ocena kontroli zarządczej dokonywana przez Audytora dotyczy w szczególności oceny adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej w jednostce i/lub komórce audytowanej.

§ 4

Główne zadania Audytu Wewnętrznego

Do podstawowych zadań Audytu Wewnętrznego w zakresie prowadzenia audytu wewnętrznego zalicza się:

Prowadzenie działalności doradczej mającej na celu tworzenie wartości dodanej pracy jednostki poprzez polepszenie możliwości realizacji celów, identyfikowanie usprawnień działań operacyjnych i/lub ograniczanie ekspozycji na ryzyka w wyniku zarówno usług zapewniających oraz doradczych.

Dokonywanie systematycznej oceny kontroli zarządczej pod kątem gospodarności, wydajności i skuteczności.

Weryfikowanie realizacji zadań z punktu widzenia planowanych do osiągnięcia rezultatów.

Sporządzanie planu audytu oraz sporządzanie sprawozdania z wykonania planu audytu za rok poprzedni.

Przedkładanie Przewodniczącemu Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji : do końca stycznia każdego roku sprawozdania z wykonania planu audytu za rok poprzedni, do końca grudnia każdego roku planu audytu na rok następny.

§ 5

Pozycja Audytora Wewnętrznego w strukturze Biura Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji.

Audytór Wewnętrzny podlega bezpośrednio Przewodniczącemu Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji . Audytór Wewnętrzny odpowiada wobec Przewodniczącego Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji za realizację funkcji związanych z audytem wewnętrznym. Audytór zachowuje swoją niezależność i postępuje zgodnie z ustalonymi normami etyki zawodowej i standardami audytu wewnętrznego. Szczebel podległości służbowej umożliwia mu prowadzenie działalności audytu wewnętrznego w sposób efektywny i profesjonalny.

§ 6

Zakres audytu i identyfikacja obszarów ryzyka

Audytór Wewnętrzny może objąć zakresem swojego badania wszystkie obszary działania Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji . Audytór Wewnętrzny identyfikując obszary ryzyka do przeprowadzenia zadań zapewniających uwzględnia wyniki samooceny ryzyka przeprowadzonej w ramach obowiązującego systemu zarządzania ryzykiem.

Zakres działalności audytu wewnętrznego obejmuje w szczególności badanie środków pochodzących ze źródeł zewnętrznych, w tym analizę i ocenę systemu zarządzania i kontroli środków pochodzących z funduszy strukturalnych. Zakres audytu nie może być ograniczony.

Przewodniczący Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji jest powiadamiany o wszelkich próbach ograniczania zakresu audytu. Audytór dysponuje pełną swobodą w zakresie identyfikacji obszarów ryzyka.

§ 7

Uprawnienia i odpowiedzialność Audytora Wewnętrznego

Podstawowym obowiązkiem Audytora jest działanie w granicach prawa zgodnie z wytycznymi określonymi w Międzynarodowych Standardach Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego.

Obowiązkiem Audytora jest rzetelne, obiektywne i niezależne:

ustalenie stanu faktycznego w zakresie funkcjonowania komórki audytowanej, określenie oraz przeprowadzenie analizy przyczyn i skutków uchybień, przedstawienie zaleceń w sprawie usunięcia uchybień lub wprowadzenia usprawnień. Audytor w swoich działaniach ocenia formę, sposób wdrożenia oraz skuteczność celów, programów, działań Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji i jej jednostek organizacyjnych. Audytor ma zagwarantowane prawo dostępu do wszelkich dokumentów, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, do wszystkich pracowników oraz wszelkich innych źródeł informacji potrzebnych do przeprowadzania audytu wewnętrznego i związanych z funkcjonowaniem komórki, w której jest przeprowadzany audyt wewnętrzny.

Audytor ma zagwarantowane prawo dostępu do pomieszczeń komórki audytowanej z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych. Audytor ma prawo żądać od Kierownika jednostki i pracowników komórki audytowanej informacji oraz wyjaśnień w celu zapewnienia właściwego i efektywnego przeprowadzania audytu wewnętrznego. Audytor nie jest odpowiedzialny za procesy zarządzania ryzykiem i procesy kontroli zarządczej w komórkach audytowanych, poprzez wnioski i uwagi powstałe w wyniku przeprowadzenia audytu. Audytor wewnętrzny w sytuacjach, w których uzna za wymagane podjęcie natychmiastowego działania, tzn. dostrzeże znamiona czynów, według jego oceny kwalifikujących się do wszczęcia postępowania w zakresie dyscypliny finansów publicznych, postępowania karnego lub postępowania o przestępstwo skarbowe lub o wykroczenie skarbowe, a także mogące narazić Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji i jej jednostek organizacyjnych na straty, ma obowiązek o tym fakcie bezzwłocznie zawiadomić Kierownika jednostki. Audytor jest uprawniony do samodzielnego alokowania zasobów, ustalania częstotliwości, wybierania przedmiotu, ustalania zakresów prac oraz stosowania technik potrzebnych do osiągnięcia celów audytu. Audytor jest uprawniony do uzyskiwania koniecznej pomocy ze strony pracowników komórek audytowanych, jak również specjalistów z różnych dziedzin. Audytor nie jest uprawniony do wykonywania jakichkolwiek obowiązków operacyjnych na rzecz jednostek organizacyjnych Gminy.

§ 8

Prawa i obowiązki audytowanych

Kierownik jednostki jak i Kierownicy komórek audytowanych mają prawo do czynnego uczestniczenia w procesie audytu, który dotyczy nadzorowanej przez nich działalności, a w szczególności do:

- zapoznania się, na każdym etapie audytu, z ustaleniami Audytora,
- przekazywania Audytorowi istotnych informacji dla badanego obszaru,
- zgłaszania własnych propozycji działań zaradczych, ograniczających zidentyfikowane ryzyko,
- konsultowania z Audytorem projektowanych mechanizmów kontroli,
- zgłaszania umotywowanych uwag i zastrzeżeń do przedstawionego przez Audytora stanu faktycznego,
- zgłaszania do Kierownika jednostki umotywowanych zastrzeżeń do pracy Audytora.

Wszyscy pracownicy komórki audytowanej mają obowiązek współpracować z Audytorem w zakresie identyfikacji czynników ryzyka, analizy i oceny ryzyka, identyfikacji oraz monitoringu procesów zachodzących w komórce audytowanej, a także innych prac audytorskich, przy których taka współpraca jest niezbędna, w tym opracowywać

i udostępniać materiały i informacje dotyczące zakresu ich działania, o które wystąpi Audytor.

Kierownik jednostki jak i Kierownicy komórek audytowanych mają obowiązek umożliwić Audytorowi wewnętrznemu, wykonanie jego obowiązków, poprzez poinformowanie podległych pracowników o uprawnieniach Audytora i zobowiązanie ich do ścisłej współpracy w zakresie niezbędnym dla osiągnięcia celu audytu. Badanie i ocena systemu kontroli zarządczej przez Audytora nie zwalnia Kierownika jednostki jak i Kierowników komórek audytowanych z odpowiedzialności za wdrożenie i monitorowanie systemu kontroli zarządczej pod kątem jego adekwatności, skuteczności, wydajności i gospodarności.

Kierownik jednostki jak i Kierownicy komórek audytowanych mają obowiązek, w zakresie swoich kompetencji, przedkładać Kierownikowi jednostki i Audytorowi plan działań naprawczych w odpowiedzi na poszczególne ustalenia audytu lub przedstawić przyczyny odmowy stosowania działań naprawczych. Ostateczna decyzja w sprawie wdrożenia zaleceń Audytora należy do Kierownika Jednostki, nie zwalnia to jednak Kierowników komórek audytowanych z obowiązku zaprojektowania i przedstawienia Audytorowi wewnętrznemu działań naprawczych. Kierownicy komórek audytowanych mogą wnioskować do Kierownika jednostki i/lub Audytora o przeprowadzenie czynności doradczych.

§ 9

Rodzaj przeprowadzanych zadań zapewniających

Charakter i zakres zadania zapewniającego jest każdorazowo ustalany przez Audytora na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka o oceny procesów zachodzących w obszarze ryzyka. Usługi zapewniające obejmują niezależną i obiektywną ocenę dowodów.

Przeprowadzając zapewniające zadanie audytowe Audytor przede wszystkim dokonuje oceny efektywności działania i dokonuje weryfikacji realizacji zaplanowanych zadań z punktu planowanych do osiągnięcia rezultatów. Celem zapewniających zadań Audytora powinna być przede wszystkim ocena pracy danej komórki audytowanej pod względem:

gospodarności – dotyczącej sposobu pozyskiwania przez komórkę audytowaną zasobów, m.in. rzeczowych, osobowych, finansowych, do realizacji swoich zadań przy założeniu konieczności minimalizacji kosztów ich pozyskania i zachowania należytej staranności,

wydajności – odnoszącej się do relacji między nakładami a efektami z nich wynikającymi,

skuteczności – polegającej na weryfikacji zamierzonych celów działania komórki audytowanej na tle przyjętych do oceny rezultatów projektu/zadania.

§ 10

Rodzaj przeprowadzanych zadań doradczych

Audytor jest uprawniony do wykonywania usług doradczych, włączając w to analizę mechanizmów kontrolnych wbudowanych w tworzone systemy, analizy produktów z zakresu bezpieczeństwa, uczestnictwo w zespołach zadaniowych w celu przeprowadzenia analizy działalności operacyjnej, wydawania zaleceń. Charakter i zakres usług doradczych jest ustalany z Kierownikiem jednostki i/lub Kierownikiem komórki audytowanej.

W szerokim zakresie usługi doradcze obejmują: doradztwo, pokrewne doradztwu działania usługowe dla Kierownika jednostki, Kadry zarządzającej, Kierowników komórek audytowanych, konsultacje, przeprowadzanie szkoleń z zakresu audytu wewnętrznego.

Czynności doradcze mogą być zlecone przez Kierownika jednostki, który określa zakres i odbiorcę czynności doradczych. Decyzje, co do przyjęcia lub wdrażania zaleceń wydanych jako rezultat usługi doradczej są podejmowane przez Kierownika jednostki i Kierowników komórek audytowanych. W przypadku odmowy wykonania zaleceń będących efektem

przeprowadzonych czynności doradczych ostateczna decyzja w sprawie wdrożenia zaleceń Audytora należy do Kierownika jednostki .

§ 14

Zasady etyczne.

Audytór wewnętrzny jest zobowiązany przestrzegać zasad zawartych w Kodeksie Etyki wraz z Ramami Praktyk Profesjonalnych Instytutu Auditorów Wewnętrznych (IIA) .

§ 15

Postanowienia końcowe.

W kwestiach nieuregulowanych w niniejszej Karcie Audytu Wewnętrznego mają zastosowanie przepisy szczególne określone w Instrukcji przeprowadzania audytu wewnętrznego . Zapisy Karty Audytu Wewnętrznego nabierają mocy obowiązującej z dniem 1 września 2013 r.